

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 30. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 101/98, 15/2000 i 117/2001), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 18. lipnja 2003. godine, donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Evangeličke crkve u Republici Hrvatskoj o pitanjima od zajedničkog interesa, a koji je sastavni dio ovog Zaključka.

3. Ugovore iz točke 1. i 2. ovog Zaključka potpisat će, Ivica Račan, predsjednik Vlade Republike Hrvatske.

Klasa: 070–01/03–03/03

Urbroj: 5030109–03–1

Zagreb, 18. lipnja 2003.

Predsjednik

Ivica Račan, v. r.

Vlada Republike Hrvatske, na temelju članka 9. stavka 1. Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica (»Narodne novine« broj 83/02, u daljnjem tekstu: Zakon)

i

Evangelička crkva u Republici Hrvatskoj i Reformirana kršćanska crkva u Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Crkve), sklapaju

UGOVOR

O PITANJIMA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA

(u daljnjem tekstu: ugovorne strane)

- želeći urediti odnose na području odgoja, obrazovanja i kulture, te dušobrižničku skrb za vjernike u kaznionicama, zatvorima i odgojnim zavodima, bolničkim zdravstvenim ustanovama i ustanovama za socijalnu skrb,
- u nastojanju osiguranja materijalnih uvjeta za vjersko djelovanje,
- imajući u vidu njihove uloge u vjerskom, kulturnom i obrazovnom području,

- u namjeri stvaranja i održavanja boljih uvjeta vjerskog djelovanja,
- u cilju uzajamne suradnje za dobrobit svih građana bez obzira na vjersko uvjerenje,
- pozivajući se na odredbe Ustava Republike Hrvatske, te međunarodne konvencije i standarde,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

U ovom Ugovoru u uporabi su sljedeći pojmovi sa značenjem:

»Sinoda« je crkveni sabor.

»Sinodalno vijeće« je upravno tijelo između dvije sinode.

»Biskupski ured« je administrativno i upravno tijelo.

»Seniorat« je sastavljen od više župa na određenom području.

»Župa (crkvena općina)« označava zajednicu vjernika na određenom području.

»Biskup« je visoki dostojanstvenik u crkvi.

»Svećenik« je starješina koji obavlja bogoslužje.

Ugovorne strane surađivat će u brizi za promicanje cjelovitog duhovnog i materijalnog razvoja čovjeka i općeg dobra.

Članak 2.

Ugovorne strane suglasne su da je Evangelička crkva u Republici Hrvatskoj i Reformirana kršćanska crkva u Hrvatskoj imala pravnu osobnost i prije stupanja na snagu Zakona i to svaka od njih pojedinačno.

Biskupski ured Crkava obavještava ministarstvo nadležno za poslove opće uprave radi upisa Evangeličke crkve u Republici Hrvatskoj i Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj i svojih ustrojstvenih oblika u Evidenciju, u skladu sa Zakonom.

Članak 3.

Uređivanje unutarnjeg ustrojstva crkava, osnivanje, mijenjanje i ukidanje seniorata i župa (crkvena općina), te drugih pravnih osoba je u nadležnosti Sinode odnosno Sinodalnog vijeća pojedine crkve.

Članak 4.

Crkve odnosno njihova nadležna tijela obavljaju sve vlastite vjerske izbore, imenovanja i dodjelu službi, prema odredbama svojih propisa.

Izbor i imenovanje, premještaj i smjena biskupa u isključivoj su nadležnosti Sinode.

Vlada Republike Hrvatske će na prikladan način biti obaviještena nakon izbora biskupa, a prije posvećenja odnosno rukopoloženja.

Članak 5.

O pokrenutom kaznenom postupku protiv svećenika ili drugoga vjerskog službenika pojedine crkve za kaznena djela za koja se poduzima progon po službenoj dužnosti Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave će obavijestiti nadležnog biskupa.

Članak 6.

Crkve imaju pravo graditi crkve i crkvene zgrade, te povećavati ili preuređivati već postojeće, prema zakonodavstvu Republike Hrvatske.

Biskup crkve odluku o potrebi izgradnje crkve ili crkvene zgrade dostavlja nadležnim tijelima Republike Hrvatske i izabire lokaciju u dogovoru s tim nadležnim tijelima, a u skladu s provedbenim urbanističkim planom.

Članak 7.

Crkvama je zajamčena sloboda tiska, tiskanje i širenje knjiga, novina, časopisa, te druge djelatnosti povezane s njihovim djelovanjem.

Članak 8.

Brak koji se u vjerskom obliku sklopi pred ovlaštenim službenikom crkve imat će učinke građanskog braka, ako su ispunjeni uvjeti koje u tom pogledu propisuje zakon.

Članak 9.

Crkve mogu slobodno osnivati ustanove koje će osiguravati karitativno djelovanje i društvenu skrb, u skladu sa zakonom.

Članak 10.

Evangelički ili reformirani kršćanski vjerski odgoj (u daljnjem tekstu: vjerski odgoj) u javnim predškolskim ustanovama izvodi se za djecu čiji roditelj odnosno skrbnik o tome daje pisanu izjavu ravnatelju predškolske ustanove.

Evangelički ili reformirani kršćanski vjeronauk (u daljnjem tekstu: vjeronauk) u javnim osnovnim i srednjim školama izborni je predmet i obavezan za one učenike koji ga izaberu, te se izvodi pod istim uvjetima pod kojima se izvodi nastava ostalih obaveznih predmeta.

O izboru vjeronauka kao obaveznog predmeta daje se pisana izjava ravnatelju škole. Za učenike mlađe od petnaest godina pisanu izjavu daje roditelj odnosno skrbnik, a za

učenike od petnaest godina i starije izjavu daju zajednički roditelj odnosno skrbnik i učenik.

Za formiranje odgojno-obrazovne skupine za izvođenje nastave vjeronauka u redovitim prilikama mora biti najmanje sedam (7) učenika.

Ako se nastava vjeronauka održava izvan škole podliježe istim pedagoškim obavezama kao i nastava koja se odvija u školi u pogledu planiranja i programiranja, vođenja pedagoške dokumentacije, vrednovanja postignuća vjeroučenika i nadzora kvalitete nastave.

Godišnji plan i program predaje se na početku školske godine ravnatelju škole, a dokumentacija o ostvarivanju tog programa i postignućima vjeroučenika predaje se tijekom i na kraju odgojno-obrazovnog razdoblja.

Škole će obavijestiti nadležno tijelo Crkve o broju prijavljenih kandidata za učenje vjeronauka.

Članak 11.

Vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama izvodi se u okviru cjelokupnog odgoja i prema programu vjerskog odgoja predškolske djece pojedine Crkve.

U javnim osnovnim i srednjim školama nastava vjeronauka izvodi se u okviru nastavnog plana i programa s dva (2) školska sata tjedno.

Nastavne planove i programe vjeronauka za javne osnovne i srednje škole, te program vjerskog odgoja za javne predškolske ustanove izrađuje i odobrava Biskupski ured, a donosi ih odnosno na njih daje suglasnost ministar nadležan za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo, u skladu sa Zakonom.

Vjeronaučni udžbenici su školski udžbenici koji su u svemu izjednačeni sa školskim udžbenicima za obavezni predmet, s time da moraju imati odobrenje Biskupskog ureda, što mora biti navedeno u impresumu udžbenika.

Članak 12.

Vjeronauk odnosno vjerski odgoj izvode osobe kojima je biskup izdao ispravu o kanonskom mandatu i koje ispunjavaju potrebne uvjete u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: vjeroučitelji).

Biskup ima pravo svojim dekretom opozvati kanonski mandat za izvođenje vjeronauka odnosno vjerskog odgoja zbog nedostataka s obzirom na ispravnost poučavanja i s obzirom na osobno ćudoređe.

Članak 13.

Nastavu vjeronauka u javnim osnovnim i srednjim školama mogu izvoditi vjeroučitelji s visokom stručnom spremom (VII/I) koja osim teoloških sadržaja

obuhvaća i pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku osposobljenost vjeroučitelja.

U svim razredima osnovne škole nastavu vjeronauka mogu izvoditi i vjeroučitelji s višom stručnom spremom (VI) koja osim teoloških sadržaja obuhvaća i pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku osposobljenost vjeroučitelja.

Vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama mogu izvoditi odgojitelji predškolske djece, pod uvjetom da uz stručnu spremu utvrđenu propisima Republike Hrvatske za rad u predškolskoj ustanovi imaju i dovoljnu teološku i pedagoško-psihološku spremu u vjerskom odgoju.

Kad se za izvođenje nastave vjeronauka u javnoj osnovnoj ili srednjoj školi odnosno vjerskog odgoja u javnoj predškolskoj ustanovi ne može osigurati odgovarajuća osoba u smislu stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, nastavu vjeronauka odnosno vjerski odgoj može izvoditi i druga osoba ako joj biskup izda ispravu o kanonskom mandatu.

Vjeroučitelji su članovi odgojiteljskog vijeća u predškolskim ustanovama, te učiteljskog odnosno nastavničkog vijeća u osnovnim i srednjim školama, u skladu sa zakonom.

Članak. 14.

Biskupski ured dostavlja ministarstvu nadležnom za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo popis crkvenih učilišta na kojima se stječu stručni nazivi, te izvješćuje o svim promjenama u svezi s tim.

Biskupski ured u suradnji s ministarstvom nadležnim za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo brine se o trajnom stručnom usavršavanju vjeroučitelja, o kvaliteti nastave vjeronauka, o pripravničkom stažu i stručnim ispitima vjeroučitelja te o njihovom napredovanju u zvanje vjeroučitelja mentora i vjero-učitelja savjetnika.

Biskup će odrediti stručnu osobu za razmjenu informacija o vjeronauku između Biskupskog ureda i ministarstva nadležnog za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo.

Članak 15.

Crkvene škole s pravom javnosti imat će pravo na primanje novčane potpore kako je predviđeno zakonodavstvom Republike Hrvatske.

Članak 16.

Kulturna i umjetnička baština Crkava, te brojni dokumenti pohranjeni u arhivima i knjižnicama crkava sačinjavaju dragocjeni dio cjelokupne hrvatske kulturne baštine. Crkve žele nastaviti služenje društvenoj zajednici i svojom kulturnom baštinom, omogućujući svima koje zanima da to bogatstvo upoznaju, da se njime koriste i da ga proučavaju.

Ugovorne strane će surađivati u popisu i zaštiti baštine iz stavka 1. ovoga članka i brinuti se da ona bude dostupna građanima sukladno propisima o zaštiti i očuvanju kulturne baštine Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska se obavezuje da će Crkvama dati u vlasništvo, ali ne i u posjed, sve njihove matične knjige i arhivsko gradivo koje je sada u vlasništvu Republike Hrvatske, a oduzeto za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, te se smatraju arhivskim gradivom. Matične knjige i arhivsko gradivo ostaju u posjedu u ustanovama kulture radi stručne obrade, zaštite i korištenja.

Članak 17.

Dušobrižništvo vjernika pojedine crkve u kaznionicama, zatvorima i odgojnim zavodima, te bolničkim zdravstvenim ustanovama i ustanovama za socijalnu skrb obavlja svećenik pojedine crkve.

Članak 18.

Svećenik će u kaznionicama, zatvorima i odgojnim zavodima dušobrižništvo obavljati u skladu s rasporedom dnevnih aktivnosti, uz prethodni dogovor s upravom o vremenu i načinu sudjelovanja zatvorenika i odgajanika.

Članak 19.

Bolničke zdravstvene ustanove i ustanove za socijalnu skrb čiji je osnivač Republika Hrvatska, osigurat će prostoriju prikladnu za obavljanje dušobrižništva u okviru raspoloživog prostora.

Dušobrižnička pomoć i održavanje vjerskih obreda ostvaruje se u skladu s Pravilnikom o kućnom redu ustanove.

Pritužbe na rad svećenika, ravnatelj ustanove iz stavka 1. ovoga članka će riješiti s nadležnim biskupom.

Bolničko osoblje dužno je nadležnom svećeniku žurno priopćiti zahtjev bolesnika za duhovnu pomoć.

Svećenik može posjećivati bolesnika u svako doba kada to okolnosti zahtijevaju, a poštujući Pravilnik o kućnom redu ustanove.

Članak 20.

Da bi Crkve mogle na doličan način nastaviti svoje djelovanje na promicanju općega dobra, Republika Hrvatska će godišnje dati iz državnog proračuna iznos koji odgovara:

Evangeličkoj crkvi u Republici Hrvatskoj 180

Reformiranoj kršćanskoj crkvi u Hrvatskoj 190

bruto osnovica za izračun plaća javnih i državnih službenika i namještenika.

Sredstva utvrđena prema odredbi ovoga članka daju se za namjene označene u odredbi članka 17. stavka 2. Zakona.

U novčani iznos, o kojem se govori u stavku 1. ovoga članka, uključeni su troškovi za uzdržavanje svećenika i drugih vjerskih službenika, pastoralno djelovanje i dušobrižničku skrb, troškovi izgradnje i uzdržavanja crkava, crkvenih zgrada i vjerskih središta, koja nisu u popisu kulturnih dobara, te doprinos za karitativnu djelatnost Crkava.

Iznos iz stavka 1. ovoga članka dostavljat će se na račun pojedine Crkve.

Ustanove iz ovoga članka dužne su poštivati zakone Republike Hrvatske o financijskom poslovanju.

Odredbe ovoga članka počet će se primjenjivati prve proračunske godine nakon sklapanja ovoga Ugovora.

Članak 21.

Mješovito povjerenstvo sastavljeno od jednakog broja predstavnika objiju strana pripremat će prijedloge za provođenje kako odredaba ovoga Ugovora, tako i odredaba Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica i to:

- a) za rješavanje pravnih pitanja
- b) za rješavanje pitanja odgoja i obrazovanja
- c) za očuvanje kulturne i umjetničke baštine crkava
- d) za rješavanje gospodarskih pitanja.

U Mješovito povjerenstvo svaka Crkva imenuje jednak broj predstavnika koji za svoju Crkvu pripremaju prijedloge iz stavka 1. ovoga članka.

Povjerenstvo iz ovoga članka će jedanput godišnje izvještavati biskupske urede i Komisiju za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske o provođenju ovoga Ugovora.

Članak 22.

Ugovorne strane u međusobnom će dogovoru tražeći pravedno rješenje, rješavati dvojbe ili teškoće koje bi mogle nastati glede tumačenja ili primjene odredbi ovoga Ugovora.

Članak 23.

Ovaj Ugovor sklapa se na neodređeno vrijeme.

U slučaju da jedna od ugovornih strana bude smatrala da su se bitno promijenile prilike u kojima je sklopljen ovaj Ugovor, započet će pregovore o njegovoj promjeni sukladno novim okolnostima.

Novonastale okolnosti mogu se regulirati aneksom ugovora s onom Crkvom na koju se te okolnosti odnose.

Zagreb, 4. srpnja 2003.

ZA EVANGELIČKU CRKVU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Branko Berić, v. r.
predstavnik Evangeličke crkve u Republici Hrvatskoj

ZA REFORMIRANU KRŠĆANSKU CRKVU U HRVATSKOJ

Endre Langh, v. r.,
biskup Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj

(NN 196/03)